

Pohjois-Pohjanmaan liiton hankintaohje

Sen lisäksi, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (1397/2016), kuntalaissa ja hallintolaissa säädetään sekä Pohjois-Pohjanmaan liiton säännöissä ja muissa ohjeissa määrätään, noudatetaan hankinnoissa tätä ohjetta.

Hankintoja voivat tehdä ne viranhaltijat ja toimielimet, jotka ovat hallintosäännön tai maakuntahallituksen delegointipäätösten nojalla toimivaltaisista tekemään hankintapäätöksen. Mikäli hankintojen

tarkoituksenmukainen toteuttaminen edellyttää, että hankintaa toteuttaa joku muu kuin hankintaan oikeutettu viranomaisen, maakuntajohtaja tai vastuualuejohtaja voi antaa alaiselleen luvan toteuttaa hankintoja. Tällaisten hankintojen on kuitenkin oltava tavanomaisia, vähämerkityksisiä ja niihin on oltava talousarviossa varattu määräraha. Vastuu tällaisista hankinnoista säilyy aina luvan antaneella viranomaisella.

Hankintalain tarkoittamalla hankinnalla tarkoitetaan organisaation ulkopuolelta tapahtuvaa tavaroiden ja palvelujen ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa. Hankinnat jakaantuvat taloudellisen arvon perusteella hankintalaissa tarkoitettujen kansallisen kynnysarvon alittaviin (= pienhankinnat), kansallisen kynnysarvon ylittäviin sekä EU-kynnysarvon ylittäviin hankintoihin.

Hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta ilman arvonlisäveroa. **Kokonaisarvo sisältää myös mahdollisen option. Mikäli hankinnan kokonaisarvon arvioidaan olevan lähellä kansallista tai EU-kynnysarvoa, toteutetaan hankintamenettely ko. kynnysarvon menettelyn mukaisesti ja menettely on huomioitava jo hankintailmoitusta ja tarjouspyyntöä laadittaessa.** Jos kyseessä on useamman hankintayksikön yhteishankinta, on hankinnan ennakoitu arvo kaikkien sopimuskokonaisuuksien yhteenlaskettu arvo.

Lähtökohtana pidetään omaa arviota hankinnan arvosta, joka on riittävän tarkasti arvioitava ja dokumentoitava. **Hankintaa ei saa lain säännösten soveltamisen välttämiseksi keinoitekoisesti jakaa osiin (pilkkomiskielto) tai yhdistää.** Saman tuotteen tai palvelun hankkiminen vuosittain tai useamman kerran vuodessa voidaan katsoa olevan hankinnan pilkkomista, mikäli on tiedossa, että ko. tavaraa tai palvelua on tarkoitus hankkia pidemmällä aikavälillä. Määräaikaaisissa sopimuksissa ennakoidun arvon laskennassa on käytettävä **sopimuskauden voimassaolon aikaista kokonaisarvoa. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten osalta on käytettävä 48 kuukauden arvoa.**

Yhteishankinnat ja kilpailutuspalvelut

Yhteishankinnoissa ja isoissa hankinnoissa on mahdollista hyödyntää esimerkiksi Monetra Oy Hankintapalveluiden ja Hansel Oy:n asiantuntemusta, kilpailutuspalveluita sekä puite- ja yhteishankintoja. Puitejärjestelyihin liittyvät hankinnat tehdään aina vastuuhenkilöiden kautta.

Pienhankinnat - hankintalain kynnysarvon alittavat hankinnat

Alle 9 000 euron (alv 0 %) hankinnoista tehdään hintavertailu tavanomaisen hintatason selvittämiseksi ja kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi. Hankinnasta riippuen hintavertailuksi riittää esimerkiksi toimijoiden verkkosivuilta tarkastettu tavanomainen hintataso tai muutamalta toimijalta sähköpostitse pyydetty hintatiedot. Tilauksesta ja ostosta ei tehdä viranhaltijapäätöstä, eikä hintavertailua tarvitse dokumentoida. Tilausvahvistus ja kustannuspaikka välitetään taloushallintoon.

Harkinnan mukaan hankinnasta voidaan pyytää kirjalliset tarjoukset, jolloin hankinta toteutetaan kuten 9 000 euron ja sitä suuremmat hankinnat.

Hankinnat, jotka ovat 9 000 euroa tai enemmän (alv 0 %), mutta alle 60 000 euroa, edellyttävät aina kirjallista kilpailumenettelyä. Hankintamenettelyn eri vaiheet ja asiakirjat rekisteröidään asianhallintajärjestelmään ja hankinnasta tehdään viranhaltijapäätös. Tarjouspyynnössä on oltava kaikki ne tiedot, joilla on merkitystä hankinnan kannalta. **Tarjousajan on oltava kohtuullinen.** Tarjouksista tehdään riittävä vertailu. Valinta tehdään tarjouspyynnössä mainittujen perusteiden mukaisesti. Hankintaprosessi viedään läpi kuten kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen kohdalla, mutta hankintaa ei ole pakollista ilmoittaa Hilmassa ja siihen sovelletaan soveltuvin osin hankintalain vaatimuksia. Tarjouspyyntö voidaan lähettää kohdennetusti tietyille toimijoille ja pääsääntöisesti se julkaistaan myös liiton verkkosivujen ilmoitustaululla. **Harkinnan mukaan paremman näkyvyyden saavuttamiseksi tarjouspyyntö voidaan julkaista Hilma-järjestelmässä vapaaehtoisena pienhankintailmoituksena** tai Monetran hankintakanavaa hyödyntäen. **Mitä suurempi pienhankinnan arvo on, sitä suositeltavampaa on julkaista pienhankintailmoitus Hilma-järjestelmässä.**

Kynnysarvon ylittävät hankinnat

Kansallisten kynnysarvojen ylittävistä, mutta EU-kynnysarvon alittavista hankinnoista julkaistaan kansallinen hankintailmoitus Hilma-järjestelmässä (www.hankintailmoitukset.fi), josta löytyy ohjeistus hankintoihin. Myös EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen hankintailmoitus julkaistaan Hilman kautta TED-palveluun. Ohjeen tekemisen hetkellä hankintalain mukainen kansallinen kynnysarvo tavara- ja palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa on 60 000 euroa ilman arvonnisäveroa. Kansallinen kynnysarvo sosiaali- ja terveyspalveluissa (hankintalain liite E kohdat 1-4) on 400 000 euroa (alv 0%) ja muissa erityisissä palveluissa

(hankintalain liite E kohdat 5-15) 300 000 euroa (alv 0%). Kuntien ja kuntayhtymien osalta EU-kynnysarvo tavaroissa, palveluissa ja suunnittelukilpailuissa on 221 000 euroa (alv 0%).

Lisähankinnat

Mikäli on mahdollista, että **hankintaan sisältyy lisätöitä, tulisi ne toteuttaa ensisijaisesti optiona, jotta lisätöiden arvo on huomioitu hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa tarjouspyyntövaiheessa**, jos se on mahdollista hankinnan luonne huomioiden. Hankintalaissa määritellään hankintasopimuksen muuttaminen, kuten sallitun lisätilauksen arvo, sopimuskauden aikana.

Tarjoukseen liittyvät lisähankinnat tai vastaavat hyväksyy sama taho kuin alkuperäisen hankinnan. Mikäli alkuperäisen hankinnan ja saman hankinnan myöhemmin tilattavien lisätöiden kokonaisarvo ylittää alkuperäisen hankinnan tehneen viranhaltijan toimivallan euromäärän rajan, lisätöiden tilauksesta päättää se viranhaltija tai toimielin, jolla on riittävä toimivalta. **Hankintarajaa lähellä olevat hankinnat on suositeltavaa kilpailuttaa kuten hankintarajan ylittävät hankinnat, jotta toimivalta ei siirry toiselle viranomaiselle hankinnan aikana.**

Hankkeiden hankinnat

Pohjois-Pohjanmaan liiton toteuttamissa hankkeissa noudatetaan voimassa olevaa hankkeen rahoituspäätöstä ja muuta rahoittajan ohjeistusta. Rahoituspäätös on aina ensisijainen tähän hankintaohjeeseen nähden. Hankkeiden vastuuhenkilöt vastaavat, että projektisuunnitelman mukaiset hankinnat on tehty ja rekisteröity liiton hankintaohjeiden ja rahoituspäätöksen mukaisesti.

Markkinakartoitus

Ennen hankintamenettelyn aloittamista voi tehdä markkinakartoituksen (esimerkiksi **markkinavuoropuhelu tai tietopyyntö**) hankinnan valmistelua varten. **Markkinakartoituksen tekeminen ei ole pakollista**, eikä markkinakartoitusta ole määritelty tyhjentävästi hankintalaissa. **Markkinakartoituksen tarkoituksena on lisätä hankintayksikön markkinatuntemusta, kartoittaa markkinoilla olevia vaihtoehtoja sekä saada tarkempi käsitys siitä, miten hankinnan kohde kannattaisi tarjouspyynnössä määritellä. Markkinakartoitus on hyödyllinen ja suositeltava** esimerkiksi silloin, kun **hankinta on monimutkainen tai hankintayksikölle uudenlainen.**

Markkinakartoituksesta voi saada tietoa myös hankintamenettelyn valintaan.

Hankintamenettelyvaiheessa tarjoajia on kohdeltava tasapuolisesti huolimatta siitä, onko tarjoaja osallistunut aiemmin toteutettuun markkinakartoitukseen. Kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa tarjoajien tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi markkinakartoituksesta ilmoittaminen Hilma-ilmoituksella on suositeltavaa.

Hankintamenettelyn valinta

Hankintamenettely valitaan hankittavan kohteen perusteella. **Avoimen menettelyn** lisäksi käytettävissä on esimerkiksi **rajoitettu menettely, puitejärjestely sekä neuvottelumenettelyt**. **Hankintaan soveltuvalla hankintamenettelyllä voidaan välttää lisätilaukset ja suorahankinnat.**

Suorahankinta hankintamenettelynä on poikkeus ja se on aina perusteltava. Hankintalain kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa suorahankinnan voi tehdä ainoastaan hankintalain mukaisella perusteella.

Pakotteet

Henkilö- ja yhteisöpakotteita, eli niin sanottuja pakotelistoja, on noudatettava kaikissa hankinnoissa niiden euromääräisestä arvosta riippumatta: pienhankinnoissa, kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa sekä EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Henkilö- ja yhteisöpakotteita on noudatettava pienimmissäkin ostoissa, kuten maksu- tai luottokorttistoissa. Myös tuontirajoitteet sekä kansalliset varojen jäädyttämiset on huomioitava kaiken kokoisissa hankinnoissa.

Julkisia hankintoja koskevia sektoripakotteita (asetuksen 833/2014 artikla 5 k) sovelletaan EU-direktiivien soveltamisalassa oleviin hankintoihin, eli EU-kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Julkisia hankintoja koskevia sektoripakotteita ei sovelleta EU-kynnysarvot alittaviin hankintoihin, eli kansallisiin tai pienhankintoihin. On huomattava, että hankinnan pilkkominen pakotteiden kiertämiseksi on kiellettyä.

Tarjouspyyntöön liitetään tarjoajan pakotevakuutuslomake ja tarjoajan on liitettävä tarjoukseen täytetty vakuutus. Hankintasopimukseen on sisällytettävä pakotteita koskevat sopimusehdot ja nämä on huomioitava jo tarjouspyynnössä. Kaikkiin hankinta- ja käyttöoikeussopimukseen on suositeltavaa lisätä vähintään kolme pakotteita koskevaa ehtoa: irtisanomisehto, ilmoitusvelvollisuus sekä vahingonkorvausehto. Nämä kolme ehtoa on huomioitu Julkisten hankintojen yleisissä sopimusehdoissa (JYSE Tavarat 2025-, JYSE Palvelut 2025- sekä JIT 2025 -ehdot). Pakotteet voi tarkistaa ennen hankintapäätöksen ja sopimuksen tekemistä sekä sopimuskauden aikana esimerkiksi EU Sanction Tracker -palvelusta. **Sopimuskauden aikana on varmistettava säännöllisellä monitoroinnilla ja pakoteselvityksillä, että sopimus täyttää voimassa olevan pakotesääntelyn ja päivittyvien pakotelistojen vaatimukset.**

Hankintailmoitus sekä tarjouspyyntö ja sen allekirjoitus

Hankintailmoitus ja tarjouspyyntö tehdään kirjallisesti ja sen allekirjoittaa se viranhaltija, jolla on toimivalta tehdä hankintapäätös. Mikäli hankinnasta päättää maakuntahallitus, tarjouspyynnön allekirjoittaa maakuntajohtaja tai hallintojohtaja, ellei toimitelimen ole valtuuttanut allekirjoitusvaltaa muulle viranhaltijalle.

Kansallisen kynnysarvon alittavien hankintojen tarjouspyyntöaikojen ja hankintojen määräaikojen on oltava kohtuullisia.

Kynnysarvon ylittävä hankinta on julkaistava Hilma-järjestelmässä. EU-kynnysarvon ylittävän hankinnan ilmoitus laaditaan Hilma-järjestelmässä ja julkaistaan sen avulla osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Ilmoitukset lähetetään Hilma-palvelusta EU:n julkaisutoimistoon julkaistavaksi TED-palvelussa. Kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tarjouspyyntö voidaan lähettää kohdennetusti tietyille toimijoille ja pääsääntöisesti se julkaistaan myös liiton verkkosivujen ilmoitustaululla. Lisäksi on suositeltavaa julkaista vapaaehtoinen pienhankintailmoitus Hilma -järjestelmässä. **Mikäli hankinnasta ilmoitetaan Hilmassa, tarjouspyynnön saa julkaista liiton kotisivulle tai lähettää valituille toimijoilla vasta Hilmassa ilmoittamisen jälkeen.**

Tarjouspyynnössä käytetään ensisijaisesti liiton tarjouspyyntöasiakirjapohjaa. Tarjouspyynnössä tarjoajia ohjeistetaan merkitsemään selkeästi tarjouksen salassa pidettävät tiedot. Käytetty hankintamenettely on huomioitava jo tarjouspyynnössä, esimerkiksi hankinnan keskeisten sopimusehtojen osalta. Tarjouspyynnössä esitetään päivämäärä, mihin mennessä tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset on esitettävä. Tarjouspyynnössä kerrotaan milloin ja missä vastaukset esitettyihin kysymyksiin annetaan. Tarjouspyynnössä on oltava maininta, että tarjouksessa ja hankintaan liittyvissä kysymyksissä on viittaus liiton asiarekisterin asianumeroon, mikäli tarjoukset osoitetaan liiton kirjaamoon. Tarjouspyyntöön liittyvät kysymykset ja vastaukset rekisteröidään asiarekisteriin.

Tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa on **ilmoitettava kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste** (hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras) **ja tarvittavat vertailuperusteet**. Mikäli hankinnan kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste on hinta-laatusuhteeltaan paras, täytyy hinnan painoarvon olla riittävä ja se arvioidaan hankintakohtaisesti. Hinnoittelumalli on esitettävä selkeästi.

Tarjouspyynnössä on esitettävä hankinnan **pakolliset eli ehdottomat vaatimukset, jotka tavaroiden ja/tai palveluiden on täytettävä. Soveltuvuusvaatimuksilla** (mm. referenssit) **hankintayksikkö pyrkii varmistumaan toimittajan tai palveluntuottajan kyvystä toteuttaa hankinta.** Hankintayksikkö voi asettaa vaatimuksia ehdokkaiden ja tarjoajien rahoitukselliselle ja taloudelliselle tilanteelle, tekniselle suorituskyvylle ja ammatilliselle pätevyydelle. Mikäli tarjoajat ja ehdokkaat eivät täytä asetettuja vaatimuksia, on ne suljettava tarjouskilpailun ulkopuolelle. Hankintayksikön mahdollisesti asettamien vaatimusten lisäksi hankintalaissa on esitetty perusteet tarjoajan poissulkemiselle kilpailusta. Laissa on sekä harkinnanvaraisia että pakollisia poissulkemisperusteita, jotka on lueteltu laissa tyhjentävästi. **Huom! Ehdottomat vaatimukset eivät ole laatuvaatimuksia, eikä niitä voi vertailla ja pisteyttää.**

Ehdottomien vaatimusten lisäksi hankinnalle voidaan asettaa vaatimuksia, jotka vertaillaan (pisteytetään).

Vertailtavat vaatimukset on erotettava vähimmäisvaatimuksista ja soveltuvuusvaatimuksista eli sama asia ei voi olla vähimmäisvaatimus tai soveltuvuusvaatimus sekä vertailtava vaatimus muutoin kuin poikkeuksellisesti vähimmäisvaatimusten ylittävälle laadulle. Hankintayksikkö voi harkita, mitä vertailuperusteita hankinnassa käytetään, mutta **vertailuperusteet eivät kuitenkaan saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta vertailuperusteiden soveltamisessa.** Vertailuperusteiden suhteellinen painotus tai niiden kohtuullinen vaihteluväli on myös ilmoitettava jo hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä.

Vertailuperusteiden on oltava riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat tietävät tarjousta laatiessaan millä seikoilla on vaikutusta vertailuun ja tarjouspyyntö tuottaa yhteismitallisia ja vertailukelpoisia tarjouksia. Niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus. Vertailuperusteet on asetettava siten, että tarjoaja pystyy todentamaan niihin perustuvat tiedot.

Tarjousten vertailu on helpompaa, mikäli tarjouksen tietyt tiedot on esitetty tarjouspyynnön liitteinä olevilla asiakirjapohjilla, jolloin tarjoajat esittävät pyydetyt tiedot mahdollisimman yhteismitallisesti. Esimerkiksi hintojen tai referenssien ilmoittamista varten on suositeltavaa käyttää hankintayksikön laatimia liitteitä. Hankinnan luonne huomioiden myös ehdottomien ja laatuvaatimusten täyttämistä varten voi laatia liitteen tarjoamista varten.

Hankinnan luonteesta riippuen tarjouspyynnössä on huomioitava varautumiseen, jatkuvuudenhallintaan tai poikkeusolojen valmiuteen liittyvät vaatimukset.

Tarjouspyynnön korjaaminen

Mikäli tarjouspyynnössä huomataan virhe, hankintayksikön toimenpiteet virheen korjaamiseksi määräytyvät virheen laadun mukaan:

- **korjausilmoituksella voidaan tehdä hankinta-asiakirjoihin vain pieniä korjauksia** (kirjoitusvirheitä koskien päivämääriä, tilausmääriä, teknisiä määritelmiä yms. virheitä) **tarjousajan voimassaollessa**
- **hankinta keskeytetään päätöksellä, mikäli korjaus aiheuttaa olennaisen muutoksen hankintaan**

Korjausilmoituksella voidaan esimerkiksi pidentää tarjousaikaa ja korjata pieniä virheitä, jotka eivät hankinnan kohteen kannalta ole merkittäviä ja joihin myös tarjoajat voivat kohtuudella reagoida. Korjausilmoitusmenettelyn yhteydessä on huomioitava, että uusi korjattu hankintailmoitus/tarjouspyyntö ei välttämättä saavuta kaikkia tarjoajia. Tällöin voidaan joutua tilanteeseen, jossa saapuneet tarjoukset on annettu eri tietoihin perustuen ja ne siten ovat vertailukelvottomia keskenään. Pääsääntö kuitenkin on, että tarjoaja kantaa vastuun tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuudesta. **Huom! Tarjouspyynnön korjaaminen on poikkeus.**

Hankinta keskeytetään tilanteissa, joissa tarvittavat muutokset ovat niin olennaisia, että muutosten myötä hankinnan kohde muodostuu täysin erilaiseksi. Tarvittaessa hankinta kilpailutetaan uudelleen. Hankintayksikkö voi keskeyttää hankinnan myöhemmässäkin vaiheessa, mikäli sille on perusteltu syy. Hankinnan keskeytyksestä tehdään päätös.

Tarjousten käsittely ja vertailu

Tarjoukset otetaan vastaan sähköisesti ja säilytetään avaamattomana tarjousajan loppuun. Tarjoukset avataan yhtä aikaa tarjousten jättöajan jälkeen ja niistä laaditaan avauspöytäkirja.

Jos tarjouksen tiedot tai asiakirjat ovat puutteellisia tai virheellisiä tai jotkut tiedot tai asiakirjat puuttuvat, hankintayksikkö voi pyytää ehdokkaita tai tarjoajia toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tietoja tai asiakirjoja hankintayksikön asettamassa määräajassa. **Hankintayksiköllä on oikeus, mutta ei velvollisuutta pyytää täsmennyksiä.** Sellaisia muutoksia tai täydennyksiä ei saa tehdä, joilla on olennainen vaikutus tarjoajien asemaan. **Kaikille tarjoajille on annettava samanlaiset mahdollisuudet täsmentämiseen.** Jos virhe tai tulkinnanvaraisuus hankinta-asiakirjoissa johtuu hankintayksiköstä, täytyy se korjata ja ilmoittaa siitä tarjoajille sekä pyytää tarvittavat täsmennykset sen perusteella.

Tarjousten vertailuun otetaan mukaan vain ne soveltuviksi todettujen tarjoajien tarjoukset, jotka ovat tarjouspyynnön mukaisia (täyttävät pakolliset ja soveltuvuus vaatimukset). **Tarjouksista on valittava kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous eli se tarjous, joka on hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras käyttäen ainoastaan tarjouspyynnössä ilmoitettuja vertailuperusteita. Muita kuin tarjouspyynnössä ilmoitettuja vertailuperusteita ei voida käyttää, eikä vertailua voida tehdä myöskään jättämällä jokin ilmoitettu vertailtava seikka vertailematta.**

Toimivalta hankintapäätöksissä

- Vastuualuejohtajat tekevät hankintapäätökset oman vastuualueensa toimintaan liittyvistä hankinnoista 30 000 euroon saakka (hallintosäntö 69 §, MKH 17.8.2026 § x).
- Maakuntajohtaja tekee alle 60 000 euron hankintapäätökset (hallintosäntö 69 §, MKH 10.6.2024 § 112)
- Kynnyksarvon ylittävistä hankinnoista päätökset tekee maakuntahallitus (hallintosäntö 69 §, kansallinen kynnysarvo ohjeen tekemisen hetkellä on 60 000 euroa)

Hankintapäätös

Hankintapäätökset tehdään aina kirjallisesti Dynasty -asianhallintajärjestelmässä joko viranhaltijapäätöksinä tai maakuntahallituksen toimituspäätöksinä. Hankintapäätökset laaditaan Dynasty -järjestelmän asiakirjapohjia käyttäen. Myös hankinnan keskeyttämisestä laaditaan hankintapäätös. **Päätös on aina perusteltava.** Perusteluissa

on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. **Myös valittu hankintamenettely on perusteltava, mikäli kyseessä on suoramarkkinointi.** Hankintapäätökset asetetaan nähtäville Pohjois-Pohjanmaan liiton verkkosivuille viranhaltijapäätöksinä tai pöytäkirjalla toimituspäätöksinä. Päätökset annetaan tiedoksi myös hankinnan asianosaisille. Muutoksenhakekeinot hankinnoissa määräytyvät sen mukaisesti, onko kyseessä arvoltaan hankintalain kynnysarvon alittava vai ylittävä hankinta.

Hankintapäätös sisältää:

- Hankinnan kuvaus
 - tavara- vai palveluhankinta tai molempia
 - lyhyt kuvaus hankinnan sisällöstä ja tarjoajalta vaadituista kriteereistä
- Kuvaus käytetystä hankintamenettelystä (kilpailutus, hintavertailu, suoramarkkinointi tms.) sisältäen tiedot mm. kilpailutuksen ajankohdasta, tarjousten lukumäärästä, tarjouspyynnön mukaisuudesta ja vertailusta
- Perustelu käytetylle hankintamenettelylle, jos hankinnassa ei ole käytetty avointa kilpailutusta
- Hankinnan keskeyttämispäätöksessä perustelu keskeyttämiselle
- Hankintayksikkönä toimiminen, kustannusten jakaminen useammalle hankintayksikölle, toisen hankintayksikön puitesopimukseen osallistuminen
- Tiedot mahdollisista tarjoajien poissulkemisesta ja tarjousten hylkäämisestä
- Tieto valitusta toimittajasta sekä tarkka tieto hankinnan kohteesta ja määrästä
- Hankinnan kokonaishinta (alv. 0 %), sisältäen mahdollisen option, sekä määräaikaisen sopimuksen tai toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen sopimuskauden kustannukset mukaan luettuna
- Mikäli hankinnan kokonaisarvoa ei voida ilmoittaa tarkasti kustannusten määräytyessä esimerkiksi toteutuneiden työtuntien mukaan, on hankintapäätöksessä ilmoitettava suurin hyväksyttävä kustannus
- Tieto siitä, laaditaanko hankinnassa erillinen hankintasopimus
 - Tiedon, että hankintasopimus ei synny hankintapäätöksellä, vaan hankinnasta laaditaan erillinen kirjallinen sopimus
- Tieto hankinnan kustannusten kohdentamisesta
- Toimivallan peruste
- Sovelletun lainsäädännön mukaiset muutoksenhakuohjeet

Hankintasopimus

Hankintalaki edellyttää erillisen kirjallisen hankintasopimuksen tekemistä kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa. **Myös kynnysarvon alittavista hankinnoista on suositeltavaa tehdä kirjallinen hankintasopimus mahdollisten myöhempien epäselvyyksien välttämiseksi.** Sopimuksen voi jättää tekemättä kynnysarvon alittavissa hankinnoissa vain silloin, kun sen tekeminen on ilmeisen tarpeetonta.

Hankintasopimus voidaan tehdä, kun hankintapäätös on lainvoimainen. Hankintasopimuksen allekirjoittaa se taho, jolla on toimivalta tehdä hankintapäätös, ellei toisin ole päätetty. Maakuntahallituksen tekemien hankintojen hankintasopimukset allekirjoittaa maakuntajohtaja tai hallintojohtaja, ellei maakuntahallitus päättää toisin. Sopimus laaditaan ensisijaisesti liiton omalle hankintasopimuspohjalle.

Hankintasopimuksen olennaiset sopimusehdot on ennakoitava jo tarjouspyynnön laatimisvaiheessa.

Tarjouspyynnössä ilmoitetaan keskeiset sopimusehdot, joilla on merkitystä tarjousten tekemisessä. Keskeisiksi sopimusehdoiksi katsotaan ainakin sellaiset ehdot, joilla voi olla vaikutusta hintaan, tarjousten vertailuun tai tarjoajan halukkuuteen osallistua tarjouskilpailuun. Sopimusluonnos tarjouspyynnön liitteenä on hyvä tapa esittää olennaiset sopimusehdot. Tarjouspyynnössä olevia **olennaisia sopimusehtoja ei voi muuttaa tai lisätä sopimuksen tekemisen vaiheessa tai sopimuskauden aikana** ilman uutta hankintamenettelyä. Hankintalaissa on määritelty muutokset, jotka voidaan tehdä sopimuskauden aikana.

Huom! Tilaajavastuulaki (1233/2006) tulee myös pienhankinnoissa sovellettavaksi, mikäli hankinnan arvo ylittää tilaajavastuulain soveltamisrajan, 9 000 euroa. Tilaajalla on selvitysvelvollisuus ennen kuin tilaaja tekee sopimuksen vuokratun työntekijän käytöstä tai alihankintasopimukseen perustuvasta työstä, jolloin tilaajan on pyydettävä sopimusosapuolelta Tilaajavastuulain 5 §:n mukaiset selvitykset.

Hankinta-asiakirjat ja rekisteröinti

Kaikki hankintaan liittyvät käsittelyvaiheet ja niihin liittyvät asiakirjat (myös hankintajärjestelmissä, kuten Hilmassa, olevat asiakirjat) **rekisteröidään Dynastyn asiarekisteriin viipymättä silloin kun Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii hankintayksikkönä.** Viranomaisen asiakirjoja ovat myös asiakirjat, jotka on laadittu viranomaisen antaman toimeksiannon perusteella ja ne rekisteröidään ja säilytetään vastaavalla tavalla kuin asiakirjat, jotka on laatinut liiton työntekijä. Esimerkiksi liiton puolesta kilpailuttamisen hoitaneen hankintakonsultin laatimat asiakirjat rekisteröidään Dynastyyn. Myös yhteishankinnan hankintasopimus ja tieto/päätös yhteishankintaan liittymisestä rekisteröidään asiarekisteriin.

Hankintojen tietosuoja

Hankinnoissa on aina huomioitava tietosuoja. Tietosuojalla tarkoitetaan henkilötietojen käsittelyä koskevien vaatimusten huomioon ottamista luonnollisten henkilöiden yksityisyyden, vapauksien, oikeuksien ja oikeusturvan varmistamiseksi voimassa olevan henkilötietolainsäädännön mukaisesti. Tietosuojalainsäädännön tietosuoja-vaatimukset voivat tulla sovellettaviksi, vaikka hankintaan ei sovellettaisi hankintalakia

(kynnysarvon alittavat). Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Henkilötietojen käsittelyn ehtoja (JYSE/JIT - Henkilötiedot 2025) sekä hankintayksikön laatimaa JYSE/JIT Henkilötietojen käsittelytoimien kuvausta 2025.

Hilma hankintailmoitus -järjestelmä

Hilma on Suomen julkisten hankintojen keskitetty ilmoituskanava. Pohjois-Pohjanmaan liitto on rekisteröitynyt ostajana Hilmaan. Hankinnan tekvän vastualueen työntekijä syöttää hankinnan tiedot Hilma-järjestelmään.

Käyttäjän Hilma-järjestelmään rekisteröitymisestä sovitaan ennen rekisteröitymistä hankintatiimin kanssa.

Hankintatiimin jäsenet hyväksyvät uudet käyttäjät Pohjois-Pohjanmaan liiton Hilma-käyttäjiksi (Hilma-järjestelmästä tulevat sähköposti-ilmoitukset) ja tekevät muutokset Hilmassa oleviin organisaatietietoihin.

Hankintailmoituksen laatijan on lisättävä hankintatiimin jäsenet kaikkiin hankintoihin hankintamenettelyiden käyttäjäksi, jotta hankintailmoitukset asiakirjoineen ovat organisaation käytettävissä.